

Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland 2020-2023

Bilag 1 – Statusnotat november 2021

23-11-2021
Sags nr. 2020 - 12903
Akt. id. 16096425

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Baggrund

Naalakkersuisut og den danske regering blev i oktober 2019 enige om i fællesskab at styrke samarbejdet om indsatsen for udsatte børn og unge i Grønland. Arbejdet har resulteret i 16 målrettede initiativer, som til sammen kan være med til at forbedre forholdene for udsatte børn og unge i Grønland.

De anbefalede løsninger skal samlet set:

- Opprioritere den tidlige indsats og forebyggelse, så tegn på mistroivsel, omsorgssvigt og overgreb forebygges og opdages så tidligt som muligt.
- Styrke den kommunale sagsbehandling markant på børne- og ungeområdet, så myndighederne kan handle på en underretning langt hurtigere end i dag.
- Udvide behandlingstilbuddene, så flere udsatte børn og unge får den hjælp, de har brug for både i byer og bygder.
- Øge retssikkerheden for børn og unge, som har været ofre for seksuelle overgreb.

Den danske regering, Naalakkersuisut, Inatsisartuts Familie- og Sundhedsudvalg samt de grønlandske kommuner orienteres halvårligt om status for arbejdet efter afholdelse af styregruppemøde.

Overordnet status

Naalakkersuisut har ansvaret for implementering af initiativ 1-10 samt initiativ 16. Justitsministeriet har ansvaret for implementering af initiativ 11-15. Status for initiativ 11-15 fremgår af bilag 2.

Arbejdet med de 11 initiativer påbegyndte i efteråret 2020, men har, jf. seneste status, været forsinket af forskellige årsager. Det skyldes hovedsageligt forsinkelser i rekrutteringen (grundet boligmangel, udfordringer med ansættelseskontrakter, COVID-19 mv.), valget i Grønland, samt forsinkelse på godkendelse af midler i 2020 fra Danmark. Derudover var opstartsfasen præget af, at processer og procedurer for arbejdet blev fastlagt løbende, hvilket betød, at der var en uklarhed angående organisering og ansvarsfordelingen mellem Departementet og Socialstyrelsen (GrI). Dette er sidenhen blevet tydeliggjort.

Forsinkelserne resulterede i, at der fra Grønlands side i august 2021 blev fremsendt et brev til styregruppemedlemmerne i det grønlandsk-danske arbejde, med opfordring til, at styregruppen så på en revidering af budget samt tidsplan for implementeringen af initiativerne i det grønlandsk-danske tværgående arbejde. Dette set i lyset af forsinkelser, sygemeldinger og at tilskuddet fra Danmark ikke kunne overføres

mellem årene. Bekymringen var, at de nævnte faktorer skulle gå ud over kvaliteten i arbejdet med udviklingen og implementeringen af initiativerne. Samtidig var medarbejderne under et enormt arbejds- og tidspres.

På den baggrund bad Social- og Ældreministeriet Departementet for Børn, Unge og Familier om at sende et revideret budgetbehov for tilskudsmidlerne fra Danmark (se bilag 3). Den 14. oktober 2021 sendte Departementet for Børn, Unge og Familier det reviderede budgetbehov til Social- og Ældreministeriet, som d. 30. oktober 2021 orienterede om, at det reviderede budgetbehov var blevet godkendt.

Denne proces har medvirket til, at midler er omprioriteret inden for initiativer, så budgettet er opdateret i forhold til, hvornår det reelt er realistisk, at diverse aktiviteter inden for initiativerne udfoldes. I forhold til aktivitetsplanen betyder det konkret, at opstartsaktiviteter er rykket, hvormed budgettet for initiativerne forskydes og tidsrammen har ændret sig. Det har ligeledes medført, at de enkelte projektledere har fået medejerskab i processen.

Alle initiativer har på nuværende tidspunkt udarbejdet projektbeskrivelser, som alle er godkendt på chefgruppemøder i henholdsvis maj, august og november.

Departementet for Børn, Unge og Familier (tidligere Departementet for Børn, Unge, Familier og Justitsområdet) og Socialstyrelsen (GRL) afholder kvartalsvise bilaterale koordinationsmøder med alle kommuner, der giver mulighed for at drøfte fremdriften af allerede igangsatte initiativer. Der er afholdt i alt tre møder i år med de respektive kommuner.

Status for alle initiativer

Grøn betyder, at der er den forventede fremdrift i initiativet, og at der ikke er grund til bekymring. Initiativet kan godt have farven grøn, selvom der har været mindre forsinkelser. **Gul** betyder, at der er plads til forbedringer i arbejdet, at arbejdet er forsinket og/eller at det er nødvendigt at være opmærksom på, at der er fremdrift. **Rød** betyder bekymring for projektet - særligt i forhold til planlægning, hvordan forventede aktiviteter løses og hvorvidt initiativet vil være implementeret efter planen ved udgangen af 2023.

Status maj 2021*	Status november 2021	Status
1	1 Styrkelse af forældrekompetencer med fokus på særligt udsatte familier	Grundet manglende personaleressourcer i initiativet er processen blevet væsentlig forsinket. Udviklingen af MANU målrettet udsatte familier udskydes til 2022. Nyt MANU målrettet 5-6 årige er færdigudviklet, men afventer oversættelse af vejledning, før det kan tages i brug. Processen med udrulning af intensiv støttepersoner i kommunerne er i gang. Støttepersonerne kan ligeledes fungere som koordinators til Tidlig Indsats og MANU lokalt med fokus på at støtte de særligt sårbare familier.

Status maj 2021*	Status november 2021	Status
2	2	<p>Styrket tværfagligt samarbejde mellem de kommunale sagsbehandlere og sundhedsplejersker /jordemødre</p> <p>Initiativet mangler på nuværende tidspunkt personaleressourcer. Rekrutteringsprocessen er i gang.</p> <p>Initiativet afventer en national evaluering af Tidlig Indsats programmet udarbejdet af Center for Folkesundhed i Grønland, som skal danne baggrund for en opdatering af programbeskrivelsen. Evalueringen er væsentlig forsinket men forventes at foreligge ultimo 2021.</p>
3	3	<p>Opkvalificering og kompetenceudvikling af dagtilbudspersonalet</p> <p>Rejseholdet er i gang med forberedelserne til rådgivningsindsatsen. Det forventes, at opstart af opkvalificering og kompetenceudvikling i kommunerne vil ske primo 2022.</p> <p>Der er afholdt to seminarer i år. Et seminar med fokus på koncept og fremgangsmåde i samarbejde med Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet (STUK). Et andet seminar med fokus på inddragelse af kommunerne og andre relevante interessenter.</p>
4	4	<p>Styrkede rammer for det frivillige sociale sektor i Grønland</p> <p>Koordineringsenheden har besøgt flere kommuner i år. Formålet med besøgene har været at kortlægge tidligere og nuværende frivillige indsatser samt lokale ressourcer og behov fremadrettet.</p> <p>Første workshop med NGO'er er afholdt i Nuuk i september 2021, og der er oprettet en følgegruppe, som sikrer retningen for initiativet og involvering af NGO'erne/CSO'erne i arbejdet.</p> <p>Primo 2022 afholdes et seminar med fokus på samarbejde mellem kommunerne, NGO'er/CSO'er, Selvstyret, erhvervsliv og fonde, for at forbedre rammerne for frivillige indsatser i Grønland.</p>

Status maj 2021*	Status november 2021		Status
5	5	Nedbringelse af ubehandlede børne- og ungesager	<p>Sagsbehandlingshjælpen er afsluttet i Qeqqata Kommunian, Kommune Kujalleq og Avannaata Kommunian.</p> <p>I Kommune Qeqertalik arbejdes der på nuværende tidspunkt på at rekruttere grønlandssprogede sags- og familiebehandlere efter kommunens eget ønske. Dette har dog vist sig at være en større udfordring end forventet, hvilket har skabt forsinkelser på sagsbehandlingshjælpen.</p> <p>Familiebehandlingshjælpen er afsluttet i Qeqqata kommunian og kommune Kujalleq. Avannaata kommunian er fortsat i gang til udgangen af 2021.</p> <p>I 2020 og 2021 har kommunerne Qeqqata Kommunian, Kommune Kujalleq og Avannaata Kommunian modtaget i alt 30 sagsbehandlere og familiebehandlere fra Danmark. Den generelle tilbagemelding på sagsbehandlingshjælpen har været positiv og har resulteret i bedre kvalitet i sagsbehandlingen.</p> <p>I forbindelse med indgåelse af bloktilskudsafteale mellem Naalakkersuisut og de grønlandske kommuner for 2022, er der afsat midler til kommunerne til styrkelse af kommunernes egen indsats på børneområdet.</p>
6	6	Understøttelse af den kommunale sagsbehandling	<p>Initiativet har været forsinket grundet forsinkelserne i udarbejdelsen af ESDH-systemet.</p> <p>Det forventes, at ESDH-systemet kan implementeres i alle fem kommuner i 2022, hvor Socialstyrelsen (GRL) foretager den socialfaglige implementering. Forberedelse og planlægning af implementeringen er påbegyndt.</p> <p>Initiativets øvrige aktiviteter (instruktionsvideoer, peer to peer koncept, lederkurser mv.) udvikles sideløbende med ESDH systemet til brug i den socialfaglige implementering.</p>

Status maj 2021*	Status november 2021		Status
7	7	Tilpasning af kurser og etablering af kursusportal	<p>Der er igangsat en kortlægning af eksisterende opkvalificerings- og kompetenceudviklingsmuligheder.</p> <p>Med henblik på behovsafdækning og udbredelse af kendskabet til initiativets formål, har projektteamet deltaget på forskellige seminarer og workshops.</p> <p>Der er oprettet realkompetencevurderingsforløb (RKV-forløb) i samarbejde med Perorsaanermik ilinniarfik / Socialpædagogisk Seminarium (PI-SPS) for ufaglærte i uge 49.</p> <p>Etableringen af online kursusportal udskydes til det reelle overblik over udbudte kurser er på plads. Arbejdet med kursusportalen forventes igangsat medio 2022.</p>
8	8	Forsøg med etablering af væresteder til børn	<p>Der er kommet et øget fokus på promoveringen af værestederne for at sikre, at børnene er informeret om værestedernes eksistens.</p> <p>Der er tilmed afsat ekstra ressourcer til at understøtte arbejdet med værestederne fra Socialstyrelsen GRL for at sikre, at værestederne fungerer optimalt.</p> <p>Der er sket en udvikling i brugen af værestederne og flere væresteder melder om, at de har besøgende børn.</p> <p>Departementet for Børn, Unge og Familier udarbejder tillæg til samarbejdsaftale, vejledning og idékatalog. Status for alle er, at de er under udarbejdelse.</p>

Status maj 2021*	Status november 2021		Status
9	9	Familiecentrenes indsats skal målrettes udsatte børn og ung og deres familier	<p>VIVE har indsamlet data til analysen af familiecentrene og den endelige rapport forventes færdig maj 2022. VIVE analysen skal danne grundlag for andre aktiviteter i initiativ 9 (bekendtgørelse, business case mv.).</p> <p>Der er afholdt første workshop i oktober 2021 for at opstarte ledernetværket mellem familiecenterledere og drøfte de respektive familiecentres udfordringer og behov. Der har været stor tilslutning til workshoppen og positive tilbagemeldinger.</p> <p>Fremadrettet arbejdes med ledernetværket på 3 niveauer: Det nationale ledernetværk, den tværkommunale arbejdsgruppe og de lokale ledernetværk i de 5 kommuner.</p>
10	10	Behandlingstilbud til udsatte børn og unge, som er ofre for seksuelle overgreb	<p>Børnerejseholdet er nu fordoblet og arbejder på nuværende tidspunkt i Kommune Qeqertalik og Kommunerqarfik Sermersooq i i alt tre byer.</p> <p>Samarbejdsaftalen med Januscenteret er fortsat under udarbejdelse. Dog påbegyndes opkvalificeringen fra Januscenteret til december. Børnerejseholdet har modtaget opkvalificering fra andre instanser.</p> <p>Evalueringen af det eksisterende børnerejsehold har været udfordret grundet begrænset data. Der er derfor en dialog med VIVE om at evalueringen i højere grad skal evaluere det nuværende rejsehold.</p>

Status maj 2021*	Status november 2021		Status
11	11	Forhøjelse af foranstaltningsniveauet i sager om voldtægt af børn ved samleje og andet seksuelt forhold	Se bilag 2.
12	12	Oprettelse af en dedikeret enhed i Grønlands Politi til en styrket indsats mod seksuelle overgreb mod børn	
13	13	Programindsats for indsatte i Kriminalforsorgen i Grønland dømt for seksualforbrydelser	
14	14	Etablering af behandlingspladser i Anstalten i Nuuk	
15	15	Integration af Kriminalforsorgen i Grønland i Behandlingsnetværket	
16	16	Behandlingscenter til voksne personer med seksuel krænkende adfærd mod børn og unge under 18 år	<p>Behandlingscenteret er etableret, og der er på nuværende tidspunkt fuld bemanning af centeret. En formel åbning af behandlingscenteret forventes ultimo 2021.</p> <p>Rekrutteringen af klienter er i gang i samarbejde med kriminalforsorgen.</p> <p>Konceptudvikling er i gang og samarbejdsaftaler med sexologisk klinik og kriminalforsorgen er under udarbejdelse.</p> <p>Der skal etableres dialog med kommunerne vedrørende online behandling.</p>

*Status pr. maj 2021 er lavet på baggrund af den tidligere tids- og udviklingsplan. Status pr. november 2021 er lavet på baggrund af den gældende tids- og udviklingsplan.